

Remissvar avseende Ds 2025:26 Administrativa sanktioner i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen

A2025/01088

Sammanfattning

Motala kommun är i huvudsak positiv till förslagen i Ds 2025:26 då de är tydligt inriktade på att bekämpa välfärdsbrottsligheten. Med anledning av att striktare statliga sanktioner riskerar att flytta kostnadsansvaret till kommunens försörjningsstöd efterfrågar Motala kommun en djupare analys av de kommunalekonomiska konsekvenserna.

Beskrivning av ärendet

Promemorian (Ds 2025:26) innehåller förslag om att införa administrativa sanktionsavgifter i den statliga arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen. Syftet är att minska felaktiga utbetalningar och effektivare motverka bidragsbrott genom ett mer ändamålsenligt och kostnadseffektivt sanktionssystem än dagens i huvudsak straffrättsliga ordning.

Motala kommuns synpunkter

Motala kommun är i grunden positiv till förslagen då de syftar till att bekämpa välfärdsbrottslighet och effektivisera hanteringen av felaktiga utbetalningar. Kommunen ser styrkor i förslaget men också risker som det finns anledning att beakta.

Identifierade styrkor

- **Normerande effekt:** Förslaget bidrar till en stärkt samhällsnorm gällande vikten av att lämna korrekta uppgifter vilket kan minska riskerna för felaktiga utbetalningar även inom kommunen.
- **Resursfördelning:** Rättsväsendet avlastas, vilket frigör resurser för att bekämpa grövre och mer organiserad brottslighet.
- **Individhänsyn:** Möjlighet att sänka eller avstå från sanktioner vid ohälsa eller kognitiva hinder. Barnrättsperspektiv genom att principen om barnets bästa ska integreras i bedömningarna.

Risker ur kommunalt perspektiv

- **Kostnadsövertäring:** Striktare sanktioner riskerar att flytta kostnader från staten till kommunens försörjningsstöd. Eventuella konsekvenser gällande kommunala kostnader har inte utretts i detalj.
- **Legitimitetsaspekter:** Systemets trovärdighet hänger på att medvetna överträdelser faktiskt bestraffas. Om sanktioner främst träffar oavsiktliga småfel riskerar förtroendet för systemet att skadas.

Med anledning av identifierade risker förordar Motala kommun en djupare analys av hur de statliga sanktionsavgifterna väntas påverka belastningen på försörjningsstödet samt svar på hur kommunerna kompenseras ifall betydande kostnadsövertäring kan påvisas.

Motala kommun